

Výbrus vrstveného skla

Uplatňují se jednotlivé barevné vrstvy skleněné stěny v barevnosti dekoru
Volba způsobu broušení závisí: na tloušťce, pořadí, množství a barvě vrstev
Vhodné jsou dekory: geometrické, asymetrické, rostlinné, s hranovým
Nejčastější způsoby broušení vrstveného skla:

- 1) broušení přejímaného skla
- 2) broušení podjímaného skla
- 3) broušení výrobků s několika tlustými barevnými vrstvami

1) broušení přejímaného skla

a) Úplné probroušení barevné vrstvy

= nejčastější

- vrchní tenkou barevnou vrstvu vrstvu brusíč probroušuje do spodního křišťálu. V místě řezu vymizí barevné sklo
- způsoby broušení: klínové, oblé, hranové, rovné řezy i polořezy
- hranový výbrus má specifika – mezi plochami musí zůstat proužek barevného skla
- může se kombinovat s malbou
- matování není vhodné

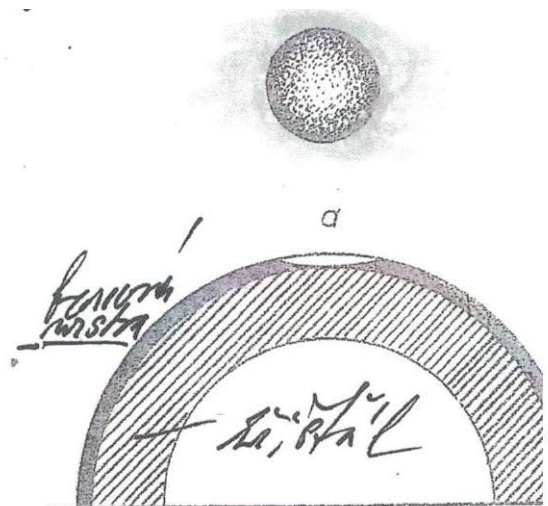
Jedna barevná vrstva na povrchu →

← Dvě barevné vrstvy na povrchu (barva a bílý opál)

b) Stínované probroušování

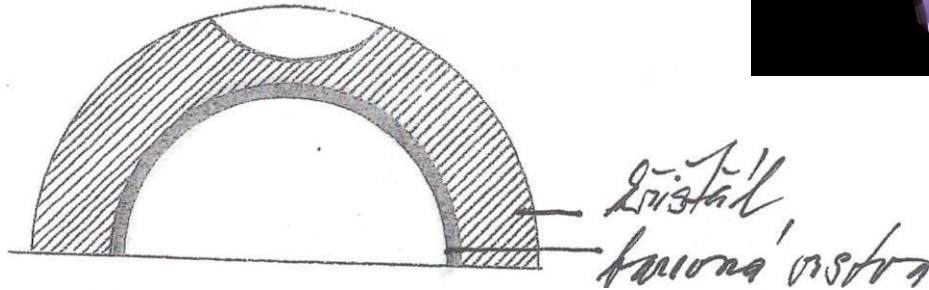
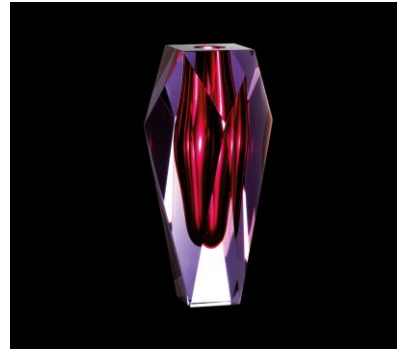
- používá se málo (pracné)
- spočívá v postupném ztenčování barevné vrstvy jemným kotoučem
- získá se přechod od syté vrchní vrstvy do spodního křišťálu
- tímto způsobem se modelují motivy např. ovoce, listy aj.
- podobné jako stínovaná rytina (ale „jednodušší“) - viz. látka rytí skla

2) broušení podjímaného skla

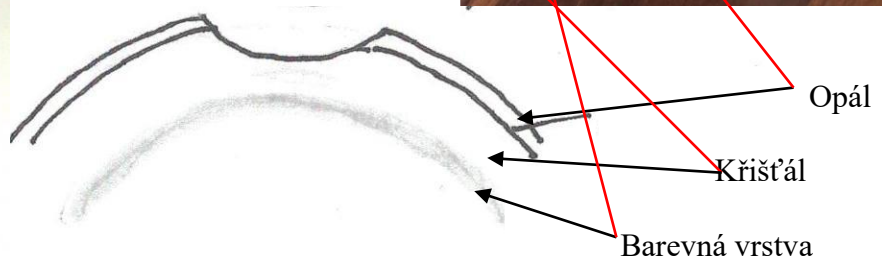
a) broušení skla s barevnou vrstvou uvnitř

- kotouč barevnou vrstvu neprořizne, sklo po broušení zůstává barevně nezměněno
- u podjímaného skla je vhodná hranová dekorace, v jiných způsobech broušení dekor zaniká

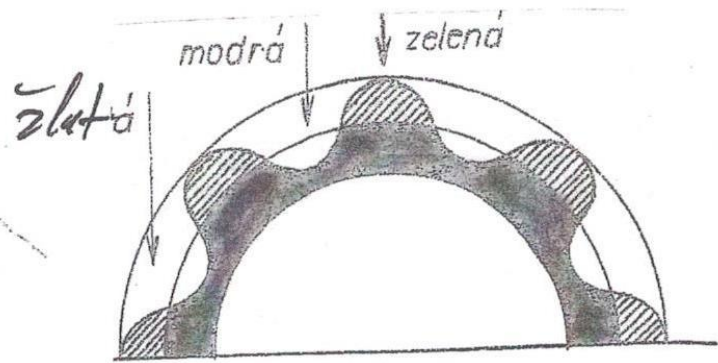
3) broušení skla s barevnou vrstvou na povrchu i uvnitř

- používá se u tzv. emailových výrobků
- křišťál, nebo barevná vrstva, je svrchu překryta bílým opakním sklem, popř. pod ním další barevnou vrstvou, pod křišťálem uvnitř skleněného tvaru je barevná vrstva (rubínová, zelená..)
- probušovaná místa mají odstín, který je na spodním nebroušeném skle
- bílý opakní povrch bývá zdoben pestrou malbou
- barevná vrstva vytváří zajímavé obroubení každého řezu
- opakní sklo je velmi tvrdé, broušení je fyzicky náročné
- tento typ se hodně používal v 19. st.

4) broušení výrobků s několika tlustými barevnými vrstvami

- nepoužívá se v průmyslové výrobě
- stěny výrobků tvoří tlusté vrstvy transparentního nebo opakního skla
- hodí se k plastickému broušení
- vhodnými kombinacemi a probušováním lze dosáhnout zajímavých barevných efektů
př. na váze ze žlutého a modrého transparentního skla se získají zelené průhledy a přechodové odstíny mezi těmito barvami

Pokyny k broušení vrstvených skel

- vrstvené sklo se musí brousit a jemnit přesně (barevné odbroušené sklo nelze nahradit)
- chemické leštění působí nepříznivě, tenká vrstva se snadno proleptá, protože není všude stejně tlustá
- tvrdé vrstvy skla se leští obtížně, fyzicky namáhavé je odstranění zvlnělin. Dolešťuje se na kartáči
- nepoužívá se matování